

Početna stranica>Obiteljskopравни predmeti i nasljeđivanje>Imovinskopravna pitanja u braku i registriranom partnerstvu>

Imovinske posljedice registriranih partnerstava

Imovinske posljedice registriranih partnerstava

Španjolska

1 Postoje li u državi članici različiti oblici „životnih partnerstava”? Objasnite razlike među njima

Da.

U okviru građanskog prava ne postoje propisi kojima se izvanbračna partnerstva (parejas de hecho) uređuju na razini države i zbog toga je većina autonomnih zajednica donijela svoja vlastita pravila, građanskopravne ili isključivo upravne naravi, kojima se uređuju sklapanje izvanbračnog partnerstva, pravni okvir i učinci takvog partnerstva te načini za razrješavanje izvanbračnog partnerstva i posljedice njegova prestanka. Ta je situacija povezana s istodobnim postojanjem različitih regionalnih građanskopravnih sustava (derechos forales) u Španjolskoj i općeg građanskog prava.

Uz brak i neregulirana partnerstva svaka autonomna zajednica na drukčiji način pravno priznaje izvanbračna partnerstva. U tom smislu, razlike na regionalnoj razini uključuju pravno priznavanje koje se isključivo temelji na određenom najkraćem trajanju zajedničkog života ili na zajedničkom životu uz zajedničko dijete, te obvezu registriranja izvanbračnog partnerstva ili registriranja tog partnerstva u upravne svrhe. U Španjolskoj postoje i četiri autonomne zajednice (Balearski otoci, Estremadura, Baskija i Galicija) koje su uspostavile registar pred kojim se sklapaju partnerstva ili u koji se partnerstva moraju upisati.

Treba napomenuti da su upravna pitanja isključena iz područja primjene propisa, s obzirom na to da je u ovaj informativni članak uključen niz upućivanja na pravila koja su isključivo upravne naravi o izvanbračnim partnerstvima i registraciji takvih partnerstava u određenim autonomnim zajednicama, koje inače nemaju ustavnu nadležnost u području građanskog prava.

2 Postoji li u državi članici zakonom uređen režim partnerske stečevine za životna partnerstva? Što je njime predviđeno? Na koje se oblike „životnog partnerstva” primjenjuje?

Različiti skupovi pravila koji postoje ne sadržavaju posebne odredbe o financijskim sredstvima ili vlasništvu kad je riječ o imovini stečenoj dok su partneri bili u izvanbračnom partnerstvu. Pravila koja se primjenjuju na bračnu stečevinu ne primjenjuju se na izvanbračna partnerstva niti analogijom, što znači da ako par u izvanbračnom partnerstvu nije sporazumom (convenio) predvidio poseban režim, primjenjivat će se odredbe utvrđene u Građanskom zakoniku (Código civil) (ili u regionalnim zakonima (códigos forales)) za dijeljeno ili zajedničko vlasništvo (condominios ili comunidades de bienes) (članak 392. i dalje Građanskog zakonika u pogledu općeg građanskog prava) ako je imovina u zajedničkom vlasništvu (en común) obaju partnera.

3 Na koji način životni partneri mogu urediti svoj režim partnerske stečevine? Koji su formalni zahtjevi u tom slučaju?

Partneri mogu sami dogovoriti režim koji će se primjenjivati na njihova financijska sredstva i imovinu. Zbog toga većina regionalnih pravila sadržava posebnu odredbu o sporazumima koje partneri mogu sklopiti. U većini zakona zahtijeva se da ti sporazumi budu u pisanom obliku, iako su u nekim regijama dopušteni usmeni sporazumi (Balearski otoci i Kanarski otoci).

Kad je riječ o pisanim sporazumima, opće je pravilo da se prihvaćaju javne ili privatne isprave sastavljene u tu svrhu. Isto tako, različitim regionalnim pravilima ugovornim se stranama isto tako dopušta da unesu odredbe o financijskoj naknadi u slučaju da se zajednica razvrgne i nastane financijska neravnoteža između partnera.

U nekim regijama sporazum moraju ovjeriti javni bilježnici. To vrijedi za Aragon, Kantabriju, Kataloniju, Estremaduru, Galiciju i Madrid.

4 Postoje li ograničenja slobode uređenja režima partnerske stečevine?

Da, postoje ograničenja u pogledu slobode ugovaranja. Opseg tog ograničenja razlikuje se u različitim regionalnim pravilima. Opće je pravilo da se sporazumi koji su u suprotnosti s obveznim zakonima, kojima se partnerima ne daju jednaka prava ili kojima se nanosi ozbiljna šteta jednom partneru smatraju ništavima. U nekim se zakonima posebno predviđa i ništavost sporazuma čiji je predmet isključivo osobne naravi ili sporazuma koji utječu na privatnost partnera koji žive zajedno. Isto tako, sporazumima se ne smije naštetiti trećim osobama.

5 Koji su pravni učinci raskida ili poništaja na imovinske posljedice životnog partnerstva?

Posljedice prestanka izvanbračnog partnerstva ovisit će prije svega o mogućim relevantnim sporazumima koje su partneri sklopili. U nekim je regijama parovima dopušteno da u sporazum unesu odredbe o financijskoj naknadi u slučaju da se partnerstvo u budućnosti razvrgne i nastane financijska neravnoteža između partnera. U svakom slučaju, kad je riječ o zajedničkoj imovini, na prestanak i likvidaciju te imovine primjenjivat će se opća građanskopravna i postupovna pravila. U regijama kao što su Katalonija i Aragon potrebno je sudske odobrenje financijske naknade za rad jednog partnera u kućanstvu ili rad u financijskom i profesionalnom interesu drugog partnera.

6 Koji su učinci smrti na imovinske posljedice životnog partnerstva?

Neke autonomne zajednice nadživjelom partneru dopuštaju nasljeđivanje imovine preminulog partnera na isti način kao bračnim drugovima. Nadalje, neke autonomne zajednice priznaju pravo na nasljeđivanje zajedničkih kućanskih predmeta, nastavak upotrebe zajedničkog stambenog prostora u razdoblju od jedne godine ili preuzimanje ugovora o najmu stambenog prostora.

7 Koje je tijelo nadležno za odlučivanje u predmetu koji se odnosi na imovinske posljedice životnog partnerstva?

Sudska tijela nadležna su za utvrđivanje posljedica rastave u pogledu imovine. U svakom slučaju ne postoji posebna nadležnost zbog postojanja izvanbračnog partnerstva kao što je to slučaj s režimima bračne stečevine (članci 769. i 807. Zakonika o parničnom postupku). Stoga je dodjela sudske nadležnosti uređena općim pravilima (članak 50. i dalje Građanskog zakonika).

8 Koji su učinci imovinskih posljedica životnog partnerstva na pravne odnose između partnera i treće osobe?

Osim činjenice da je u nekim regijama propisano da izvanbračna partnerstva ne smiju ugrožavati prava trećih osoba, u načelu različite regije imaju uspostavljene posebne odredbe o učincima na treće osobe. Samo je u nekim autonomnim zajednicama propisano da su partneri pojedinačno i zajednički odgovorni prema trećim osobama u pogledu određenih troškova (kao na primjer u Andaluziji).

9 Kratak opis postupka podjele partnerske stečevine u državi članici, uključujući raspodjelu, distribuciju i likvidaciju

Na razini države ili autonomnih zajednica ne postoje posebna postupovna pravila u pogledu prestanka i likvidacije imovine koja pripada izvanbračnim partnerima. Općenito se primjenjuje režim zajedničke bračne stečevine (nedjeljivo vlasništvo obaju partnera) u skladu s člankom 392. i dalje Građanskog zakonika, ne dovodeći u pitanje odredbe raznih španjolskih građanskopravnih sustava. Likvidacije se stoga provodi u skladu s općim pravilima koja se primjenjuju na nedjeljivo zajedničko vlasništvo (članak 400. Građanskog zakonika).

10 Koji je postupak registracije nepokretne imovine i koji su dokumenti ili informacije potrebni?

Za upis nepokretne imovine u registar potrebna je javnobilježnička isprava.

Postupak upisa ovisi o odredbama utvrđenima u građanskom pravu i mora se provesti u skladu s tim odredbama. Ako je partnerstvo registrirano i priznato samo u području upravnog prava, odnosno bez posljedica u okviru građanskog prava, za potrebe upisa smatrat će se da je riječ o situaciji uobičajenog suvlasništva. U svakom je slučaju potrebno poštovati načela upisa koja se primjenjuju na javne ili vjerodostojne isprave.

Posljednji put ažurirano: 01/02/2023

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJM-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.